

Obsah

Úvod	9
I. Základní pojmy práva mezinárodní bezpečnosti a odzbrojení	11
1. Mezinárodní bezpečnost ve vzájemných vztazích mezi státy	11
2. Bezpečnostní hrozby na počátku 21. století a mezinárodní bezpečnost	13
3. Kolektivní bezpečnost a kolektivní sebeobrana	19
4. Právo mezinárodní bezpečnosti a odzbrojení	21
5. Základní pojmy práva odzbrojení	25
II. Vývoj práva mezinárodní bezpečnosti a odzbrojení od Vestfálského míru do druhé světové války	34
1. Otázky mezinárodní bezpečnosti od Vestfálské konference do druhé světové války	34
2. Omezení zbrojení a odzbrojení do druhé světové války	43
III. Použití síly a zajištění mezinárodní bezpečnosti	52
1. Charta Organizace spojených národů a zásady týkající se mezinárodního míru a bezpečnosti	52
1.1 Zákaz použití síly a hrozby silou	53
1.2 Zákaz vměšování se do vnitřních pravomocí jiných států	57
1.3 Povinnost států řešit mezinárodní spory pokojnými prostředky	63
2. Úloha Organizace spojených národů při zajišťování mezinárodního míru a bezpečnosti	68
2.1 Řešení sporů, které mohou ohrozit mezinárodní mír, a bezpečnost a úloha Rady bezpečnosti OSN při pokojném řešení mezinárodních sporů	69
2.2 Donucení organizované Radou bezpečnosti	78
2.3 Mírové operace	91
3. Úloha oblastních dohod a orgánů při zajišťování mezinárodního míru a bezpečnosti	95
3.1 Oblastní dohody a orgány a organizace kolektivní sebeobrany	100
3.2 Kompetence oblastních dohod a orgánů při mírovém urovnávání místních sporů	101

3.3	Vztah oblastních dohod k Radě bezpečnosti OSN	102
3.4	Provádění donucovacích akcí oblastními dohodami a orgány	103
3.5	Činnost oblastních organizací v 90. letech 20. století	108
3.6	NATO jako oblastní organizace podle kapitoly VIII Charty OSN?	110
3.7	Úloha Evropské unie při zajišťování mezinárodního míru a bezpečnosti	114
3.8	Shrnutí významu regionálních a jiných organizací při zajišťování mezinárodního míru a bezpečnosti	118
4.	Právo na sebeobranu	124
4.1	Právo na individuální sebeobranu	124
4.2	Právo na kolektivní sebeobranu	133
5.	Jiné případy použití ozbrojené síly státy	135
IV. Právo mezinárodního odzbrojení		140
1.	Úloha OSN a jiných mezinárodních organizací v oblasti omezení zbrojení a odzbrojení	140
1.1	OSN a úprava zbrojení a odzbrojení	140
1.1.1	Úloha Rady bezpečnosti v otázkách úpravy zbrojení	143
1.1.2	Úloha Valného shromáždění v oblasti omezení zbrojení a odzbrojení	145
1.2	Úloha jiných mezinárodních organizací v otázkách omezení zbrojení a odzbrojení	151
2.	Právo odzbrojení jako odvětví mezinárodního práva	151
3.	Prameny práva odzbrojení	157
3.1	Smlouvy v oblasti omezení zbrojení a odzbrojení	157
3.1.1	Možnosti odstoupení a výpovědi smluv o omezení zbrojení a odzbrojení	160
3.1.2	Změna smluv o omezení zbrojení a odzbrojení	173
3.1.3	Hodnotící konference smluv o omezení zbrojení a odzbrojení	174
3.2	Mezinárodní obyčejová pravidla v oblasti omezení zbrojení a odzbrojení	177
3.3	Jednostranné akty mezinárodních organizací a států	182

3.3.1	Akty Rady bezpečnosti OSN	183
3.3.2	Akty Valného shromáždění OSN	188
3.3.3	Jednostranné akty států	189
4.	Prostředky pro provádění a dodržování závazků	
	o omezení zbrojení a odzbrojení	193
4.1	Kontrolní opatření	195
4.1.1	Pojem kontroly	196
4.1.2	Funkce kontroly	203
4.1.3	Vývoj kontroly v oblasti omezení zbrojení a odzbrojení	205
4.1.4	Metody, prostředky, procedury kontroly	208
4.1.5	Preventivní a následná kontrola	219
4.2	Prostředky pro pokojné řešení mezinárodních sporů ve smlouvách o omezení zbrojení a o odzbrojení	220
4.3	Opatření reagující na porušení závazků a k zajištění souladu včetně sankcí	223
4.3.1	Protiopatření (sankce) jednotlivých států reagující na porušení závazků v oblasti omezení zbrojení a odzbrojení	223
4.3.2	Sankce v oblasti omezení zbrojení a odzbrojení ukládané mezinárodními orgány a organizacemi	226
4.4	Kontrolní opatření v Iráku na základě jednostranných aktů Rady bezpečnosti	232
V.	Omezení zbrojení a odzbrojení na počátku 21. století	241
1.	Problémy v oblasti omezení zbrojení a odzbrojení a potřeba jejich řešení – klasická témata	242
1.1	Úkoly v oblasti jaderných zbraní	242
1.2	Bakteriologické (biologické) a chemické zbraně	259
1.3	Konvenční zbraně	265
1.4	Hrozba šíření zbraní hromadného ničení	272
2.	Problematika šíření zbraní nestátními aktéry	275
2.1	Hrozba šíření zbraní hromadného ničení nestátními aktéry	276
2.1.1	Potlačování jaderného terorismu	278
2.1.2	Smlouvy o odzbrojení a zabránění šíření chemických a biologických zbraní a hrozba terorismu	280
2.2	Nelegální obchod s malými a lehkými zbraněmi	285

3.	Regulace obchodování se zbraněmi.	291
3.1	Smluvní úprava zakazující obchodování se zbraněmi	291
3.2	Restriktivní opatření mezinárodních organizací a států zakazující vývoz konvenčních zbraní.	293
3.3	Mezinárodní rejstříky pro evidenci převodů konvenčních zbraní.	296
3.4	Význam nesmluvních (politických) ujednání	298
3.4.1	Zangerův výbor a Skupina jaderných dodavatelů.	299
3.4.2	Australská skupina	302
3.4.3	Mezinárodní kontrolní režim raketových technologií.	303
3.4.4	Wassenaarské ujednání	305
3.5	Vnitrostátní provádění nesmluvních kontrolních režimů v České republice a úloha ES/EU.	306
	Závěr	311
	Resumé	319
	Seznam použité literatury a dokumentů	323
	Literatura	323
	Smlouvy o omezení zbrojení a o odzbrojení	329
	Dokumenty.	331
	Internetové zdroje	333
	O autorovi	335
	Rejstřík	337